

คู่มือการป้องกันการรับสินบน

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
สังกัด กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือการป้องกันการรับสินบน

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

สังกัด กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ปัญหาการเรียกรับสินบนถือว่าเป็นปัญหาใหญ่สำหรับหน่วยงานของรัฐซึ่งรัฐบาลไทยได้กำหนดนโยบายในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันและการประเมิณคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่มุ่งเน้นให้องค์กรมีระบบป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีประสิทธิภาพ

ดังนั้นเพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรเข้าใจและตระหนักถึงประโยชน์ส่วนรวมและต่อต้านการรับสินบนจึงได้จัดทำคู่มือการป้องกันการรับสินบนเพื่อเป็นสื่อในการเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านป้องกันการรับสินบนรวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรรวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบและข้อบังคับที่กำหนดเพื่อป้องกันการรับสินบนและไม่ให้เกิดปัญหาการเรียกรับสินบนขึ้นในองค์กร

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือป้องกันการรับสินบนจะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการองค์กรได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

สารบัญ

๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการรับสินบน	๑
๑.๑ ความหมายการรับสินบน	๑
๑.๒ รูปแบบการเรียกรับสินบน	๑
๒. แนวทางการป้องกันการรับสินบนสำหรับบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย	
กรณีการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด	
๒.๑ แนวทางปฏิบัติสำหรับบุคลากรในการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามกฎหมาย	๒
ก. เราควรรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดหรือไม่	๒
ข. หากรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ	๓
หรือความสัมพันธ์อันดี ควรดำเนินการอย่างไร	
ค. บุคคลในครอบครัวรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดไว้จะถือว่าตัวเราผิดหรือไม่	๓
๒.๒ กลไกการส่งเสริมให้ปฏิบัติเพื่อป้องกันการรับสินบนตามประมวลจริยธรรม	
ก. นโยบายมหาวิทยาลัย	๔
ข. การส่งเสริมผู้ประพฤติตามจรรยาบรรณของมหาวิทยาลัย	๖
๓. มาตรการบังคับและลงโทษตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๗
๓.๑ ความรับผิดชอบตามกฎหมายอาญา	๗
ก. ประมวลกฎหมายอาญา	
ข. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	๗
พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ๑๐๓ และ ๑๐๓/๑	
๓.๒ การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ	๘
๔. ช่องทางการร้องเรียน	๘
๕. ภาคผนวก	๑๐

คู่มือการป้องกันการรับสินบน

๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการรับสินบน

๑.๑ ความหมาย

คำว่า “สินบน” หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ให้แก่บุคคลเพื่อให้ผู้นั้นกระทำการหรือละเว้นไม่กระทำการตามที่ผู้จ่ายเงินสินบนต้องการ (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา)

การรับสินบน (Bribery) จึงเป็นการตกลงรับข้อเสนอที่ให้หรือสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์ต่างๆ ทั้งในรูปแบบของทรัพย์สิน สิ่งของ หรือสิ่งตอบแทน เพื่อเป็นแรงจูงใจในการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือศีลธรรม ซึ่งการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่รัฐก็เป็นรูปแบบหนึ่ง que แสดงถึงพฤติกรรมการทุจริต โดยเป็นการใช้อำนาจที่ได้รับมอบหมายไปในทางที่ผิด โดยแทนที่จะใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนรวมกลับเอาอำนาจดังกล่าวมาใช้ในการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล

๑.๒ รูปแบบการเรียกรับสินบน

ปัจจุบันมีการให้และรับสินบนมีหลากหลายรูปแบบปรับเปลี่ยนตามแต่ละพฤติการณ์ของผู้กระทำ อย่างไรก็ตามการเรียกรับสินบน มีลักษณะแบ่งเป็น ๒ รูปแบบ ดังนี้

๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐเรียกรับสินบน

ในกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐเรียกรับสินบน อาจเกิดในลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น กลั่นแกล้งให้บุคคลถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญา หลังจากนั้นก็ข่มขู่หรือจูงใจให้จ่ายสินบน ลักษณะนี้ก็มีอยู่มากในสังคมไทยตามที่เป็นข่าว หรือเป็นกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐตรวจพบการกระทำความผิดของประชาชน แทนที่จะดำเนินคดีตามกฎหมายกลับข่มขู่หรือจูงใจให้เจ้าของอาคารจ่ายสินบนเพื่อละเว้นไม่ดำเนินคดี รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐเรียกรับสินบนเพื่อใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ดำเนินการให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้สิทธิ หรืองดเว้นจากหน้าที่อันต้องทำตามกฎหมาย กรณีแบบนี้ก็มีมากในปัจจุบันเช่นกัน

สำหรับการเรียกรับสินบนในสถาบันอุดมศึกษา ก็มีตัวอย่างที่เด่นชัดอย่างเช่น การรับสินบนเพื่อเอื้อประโยชน์ในการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ ซึ่งมีเม็ดเงินจำนวนมากใช้ในการทำสัญญาเพื่อรับจ้างก่อสร้างอาคาร สิ่งปลูกสร้างภายในมหาวิทยาลัย ดังนั้น เจ้าหน้าที่รัฐจึงเป็นตัวแปรสำคัญที่จะทำให้เป็นผู้ชนะราคาและได้งานก่อสร้างดังกล่าว การจัดซื้อจัดจ้างจึงพบการทุจริตบ่อยครั้ง ทั้งในรูปแบบการฮั้วตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบกำหนดรายละเอียด (TOR) กำหนดเงื่อนไข คำนวณราคากลาง ออกประกาศประกวดราคา การประกาศผล การอนุมัติ การทำสัญญา ทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างล้วนมีช่องโหว่และเกิดการทุจริตได้ง่าย

๒) คนกลางเรียกรับสินบน

กรณีนี้เจ้าหน้าที่ของรัฐจะไม่ได้เป็นคนเรียกรับสินบนโดยตรง แต่เป็นคนกลางไปเรียกเงินจากประชาชนอีกทอดหนึ่งโดยเป็นตัวแทนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ การกระทำความดังกล่าวทำให้การหาพยานหลักฐานเป็นเรื่องยาก เพราะเป็นเรื่องการสมยอมกันทั้งสองฝ่ายทั้งคนให้และคนรับ

๒. แนวทางการป้องกันการรับสินบนสำหรับบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย กรณีการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด

เนื่องจากความเชื่อถือว่าความไว้วางใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐจะต้องตัดสินใจและกระทำหน้าที่โดยยึดผลประโยชน์สาธารณะเป็นหลักปราศจากผลประโยชน์ส่วนบุคคล หากข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐคนได้รับของขวัญและผลประโยชน์ที่ทำให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำหน้าที่ถือว่าการประพฤติมิชอบทำลายความเชื่อถือว่าไว้วางใจของประชาชนและกระทบต่อการบริหารราชการแผ่นดินในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้ภาครัฐจึงดำเนินการวางนโยบายเกี่ยวกับการให้และรับของขวัญและผลประโยชน์ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ดังจะเห็นได้จากประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ เมื่อประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่เกี่ยวข้องกับการจรรยาบรรณของข้าราชการ พลเรือนและบุคลากรในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงมีแนวทางปฏิบัติและกลไกการส่งเสริม เพื่อป้องกันการรับสินบนสำหรับบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย ดังนี้

๒.๑ แนวทางปฏิบัติสำหรับบุคลากรในการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามกฎหมาย

การจะรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด มี ๓ คำถาม ที่ใช้ในการตัดสินใจว่าจะรับหรือไม่รับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด คือ เราควรรับหรือไม่ เราควรรายงานการรับหรือไม่ เราสามารถเก็บไว้เป็นของตนเองได้หรือไม่

ก. เราควรรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดหรือไม่

โดยหลักการแล้ว กฎหมายบัญญัติห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่น ซึ่งหมายความว่าบุคลากรของมหาวิทยาลัยไม่สามารถรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่นได้เลย

อย่างไรก็ดี การให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามกฎหมายปกติประเพณีนิยมและมีมูลราคาไม่สูงมากนัก กฎหมายได้กำหนดเป็นข้อยกเว้น ซึ่งกรณีใดบ้างที่เจ้าหน้าที่ของรัฐรวมทั้งบุคลากรของมหาวิทยาลัยสามารถรับไว้ได้โดยไม่ถือว่าผิดกฎหมาย ต้องพิจารณาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓

กรณีที่บุคลากรของมหาวิทยาลัยสามารถรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดได้ โดยชอบด้วยกฎหมาย

๑. การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา

- ✓ รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติซึ่งให้โดยเสน่หาตามจำนวนที่เหมาะสมตามฐานะ
- ✓ รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติมีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละคนแต่ละโอกาสไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท
- ✓ รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

๒. การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามปกติประเพณีนิยมและมีราคาหรือมูลค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

๓. การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

ข. หากรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดี ควรดำเนินการอย่างไร

หากบุคลากรของมหาวิทยาลัยรายใด มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพหรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล หากการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นเกินกว่า ๓,๐๐๐ บาท บุคลากรผู้นั้นต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ได้รับ ต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ในทันทีที่สามารถกระทำได้

เมื่ออธิการบดี ทราบแล้วจะดำเนินการวินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยผู้นั้นรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นไว้เป็นสิทธิของตนหรือไม่ ในกรณีที่อธิการบดี มีคำสั่งไม่ให้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นไว้ ก็ให้คืนทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นแก่ผู้ให้ในทันที แต่ในกรณีที่ไม่สามารถคืนได้เพราะเหตุใดก็ตาม ให้บุคลากรผู้ที่ได้รับทรัพย์สินต้องส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นให้กับมหาวิทยาลัยฯ โดยเร็ว และเมื่อบุคลากรของมหาวิทยาลัยได้คืนหรือส่งมอบแล้วให้ถือว่าบุคลากรของมหาวิทยาลัยผู้นั้นไม่เคยได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าว แต่หากผู้ได้รับทรัพย์สินเป็นอธิการบดี ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงในทันทีที่สามารถทำได้เกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน โดยผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน จะเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาและออกคำสั่งให้รับหรือไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าว

ค. บุคคลในครอบครัวรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดไว้จะถือว่าตัวเราผิดหรือไม่

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้วางหลักเกณฑ์ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวรับของขวัญจากผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังนั้น ตามความหมายของระเบียบนี้

บุคคลในครอบครัวของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งรวมถึงบุคลากรของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็น คู่สมรส บุตร บิดามารดา พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน ย่อมไม่สามารถรับ เงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้เกี่ยวข้องซึ่งได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่นเดียวกับตัวเจ้าหน้าที่เอง

ในกรณีที่บุคคลในครอบครัวของบุคลากรของมหาวิทยาลัย รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดไปแล้ว โดยบุคลากรทราบในภายหลังว่า เป็นการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย บุคลากรต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ได้รับต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ในทันทีที่สามารถกระทำได้ เมื่ออธิการบดีทราบแล้ว จะดำเนินการวินิจฉัยและมีคำสั่งว่าจะให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยผู้นั้นรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นไว้เป็นสิทธิของตนได้หรือไม่ ในกรณีที่อธิการบดีมีคำสั่งไม่ให้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นไว้ ก็ให้บุคลากรผู้นั้นนำทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นส่งคืนแก่ผู้ให้ในทันที แต่ในกรณีที่ไม่สามารถขึ้นได้เพราะเหตุใดก็ตาม ให้บุคลากรผู้ที่ได้รับทรัพย์สินต้องส่งมอบทรัพย์สินนั้นให้กับมหาวิทยาลัยโดยเร็ว ทั้งนี้ เมื่อได้ดำเนินการคืนหรือส่งมอบแล้วให้ถือว่าบุคลากรผู้นั้นไม่เคยได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าว

๒.๒ กลไกการส่งเสริมให้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม

ก. นโยบายของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เป็นส่วนราชการระดับกรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีพันธกิจตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับการผลิตบัณฑิต การวิจัยการบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

เพื่อให้การบริหารราชการของมหาวิทยาลัยเกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วย การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ รวมถึงให้การบริหารจัดการในภาครัฐปลอดจากการทุจริต ประพฤติมิชอบ และเกิดธรรมาภิบาลในสังคมไทย รองศาสตราจารย์สุวิทย์ วงษ์บุญมาก อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จึงประกาศ เจตนารมณ์ที่แน่วแน่ที่จะบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและให้ความสำคัญกับการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ และพร้อมที่จะรับผิดชอบหากเกิดความไม่เป็นธรรมหรือการทุจริตขึ้นในหน่วยงาน เพื่อให้สาธารณะชนเกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยออกเป็นประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เรื่อง การแสดงเจตจำนงการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และมุ่งมั่นในการบริหารงานให้สำเร็จตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยอย่างมีธรรมาภิบาล

นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดพลังในการผลักดันให้มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เป็นหน่วยงานที่มีคุณธรรมและความโปร่งใส จึงกำหนดลงในประกาศ ให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ทุกคนยึดมั่นในหลักการของความซื่อสัตย์สุจริต เป็นพื้นฐานสำคัญในการปฏิบัติงานโดยเคร่งครัด โดยกำหนดนโยบายเพื่อให้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติให้เกิดวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร ดังนี้

๑. ด้านความโปร่งใส

ให้บุคลากรทุกคนให้ข้อมูลเปิดเผยและการเข้าถึงข้อมูลต่างๆ รวมถึงข้อมูลการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานที่ดำเนินการอย่างตรงไปตรงมา ไม่ปิดบังหรือบิดเบือนข้อมูล โดยเฉพาะกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง รวมไปถึงการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกหรือผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานต่างๆ ของหน่วยงาน

๒. ด้านความพร้อมรับผิด

ให้บุคลากรทุกคนปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบอย่างครบถ้วนเคร่งครัด มุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติงานให้สำเร็จตามพันธกิจอย่างมีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติตามภาระหน้าที่ และมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานและการบริหารงาน

๓. ด้านความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน

ให้บุคลากรทุกคนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่รับสินบน ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการเอื้อประโยชน์ ปลอดภัยจากการทุจริตเชิงนโยบาย รวมถึงการกระทำที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน ยึดมั่น และปฏิบัติตามจรรยาบรรณของข้าราชการและบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๔. ด้านวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร

ให้บุคลากรทุกคนร่วมการปลูกฝังและสร้างวัฒนธรรมสุจริตในองค์กร ที่แสดงถึงพฤติกรรมและทัศนคติของบุคลากร ได้แก่ การให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดพฤติกรรมการทำงานที่ดี มีคุณธรรม และซื่อสัตย์สุจริตให้แก่กันอยู่เสมอ ไม่ยอมรับไม่ทนต่อพฤติกรรมการทุจริตในการปฏิบัติงานทุกประเภท ไม่เพิกเฉยและพร้อมที่จะดำเนินการเพื่อยับยั้งการทุจริต สามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม เห็นความสำคัญและเกิดความตระหนักถึงผลการทุจริต เกิดความอับอายและกลัวที่จะกระทำการทุจริตพร้อมแจ้งเบาะแสหรือให้ข้อมูลแก่งานตรวจสอบภายในเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตในมหาวิทยาลัย

๕. การคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน

ให้บุคลากรทุกคนปฏิบัติงานตามคู่มือหรือ มาตรฐานการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดและยึดหลักต้อง เป็นธรรม เท่าเทียมและไม่เลือกปฏิบัติ ยึดมั่นคุณธรรมในการบริหารงานทางด้านบุคคล งบประมาณ การมอบหมายงาน ให้มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร

๖. ด้านการสื่อสารภายในหน่วยงาน

ให้ทุกหน่วยงานให้ความสำคัญกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการรับรู้ถึงเจตจำนงสุจริต โดยมีการกำหนดรูปแบบ ช่องทาง วิธีการ การสื่อสารที่หลากหลายเพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานได้รับทราบอย่างทั่วถึง และสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งการกำกับติดตามให้บุคลากรปฏิบัติงานตามเจตจำนง ๕ ด้านข้างต้น

ข. การส่งเสริมผู้ประพฤติตามจรรยาบรรณของมหาวิทยาลัย

ด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ได้กำหนดข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรว่าด้วย จรรยาบรรณของข้าราชการและบุคลากร พ.ศ. ๒๕๕๑ ไว้เพื่อเป็นประมวลความประพฤติสำหรับรักษาศักดิ์ศรีและส่งเสริมชื่อเสียง เกียรติคุณ เกียรติฐานะของบุคลากร อันจะส่งผลให้ผู้ประพฤติเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาและยกย่องของบุคลากรโดยทั่วไป ซึ่งจรรยาบรรณตามข้อบังคับนี้กำหนดโดยยึดมั่นในหลักการในสิ่งถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ และปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รวมทั้ง ไม่ใช้อำนาจครอบงำผิดทำนองคลองธรรม

ดังนั้น บุคลากรของมหาวิทยาลัย จึงต้องยึดมั่นในหลักการตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของข้าราชการและบุคลากรอย่างเคร่งครัด ในส่วนของการป้องกันการรับสินบน ได้ถูกกำหนดไว้ในจรรยาบรรณต่อตนเองวิชาชีพและการปฏิบัติงาน มีสาระสำคัญดังนี้

๑. บุคลากรของมหาวิทยาลัยพึงเป็นผู้มีศีลและทำอันดีและประพฤติตนให้เหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ

๒. พึงใช้วิชาชีพในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในกรณีที่วิชาชีพใดมีจรรยาบรรณวิชาชีพกำหนดไว้พึงปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพนั้นด้วย

๓. พึงมีทัศนคติที่ดีและพัฒนาตนเองให้มีคุณธรรมจริยธรรมรวมทั้งเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและทักษะในการทำงานเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ หากบุคลากรของมหาวิทยาลัยรายใดกระทำความผิดจรรยาบรรณ โดยเรียกรับหรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากนักศึกษาหรือ ผู้รับบริการเพื่อจงใจให้กระทำการหรือละเว้นกระทำการใดจะถือว่าเป็นการกระทำความผิดจรรยาบรรณ อย่างร้ายแรง ซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณสามารถพิจารณาลงโทษตักเตือนหรือสั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนดหรือทำทัณฑ์บนไว้ได้ แต่ ด้วยพฤติการณ์แห่งการกระทำของ การเรียกรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้น ย่อมเป็น ความผิดทางวินัยร่วมอยู่ด้วย ซึ่งการลงโทษทางไหนอาจจะรุนแรงกว่าการกระทำความผิดจรรยาบรรณตามข้อบังคับนี้ได้

นอกจากนี้ ข้อบังคับดังกล่าวยังกำหนดให้แต่งตั้งคณะกรรมการจรรยาบรรณมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรขึ้น โดยมีอำนาจหน้าที่สำคัญในการเผยแพร่จรรยาบรรณให้เป็นที่ยอมรับ ซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณ ได้จัดทำคู่มือจรรยาบรรณสำหรับข้าราชการและบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เพื่ออธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการทางจรรยาบรรณและแนวปฏิบัติสำหรับการประพฤติตามจรรยาบรรณ

คณะกรรมการจรรยาบรรณยังมีหน้าที่สำคัญในการยกย่องและประกาศเกียรติคุณผู้ที่ประพฤติตามจรรยาบรรณจนได้รับการยอมรับจากสังคม ซึ่งคณะกรรมการฯ จะดำเนินการคัดเลือกบุคลากรที่มีความประพฤติตามจรรยาบรรณวิชาชีพดีเด่นและมอบโล่ประกาศเกียรติคุณเป็นรายปีทุกปี

๓. มาตรการบังคับและลงโทษตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ ความรับผิดตามกฎหมายอาญา

ก. ประมวลกฎหมายอาญา

การที่บุคลากรของมหาวิทยาลัย ซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานอย่างหนึ่งอย่างใด เรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติงานของตน ถือเป็นความผิดทางอาญาตามมาตรา ๑๔๙ และ ๑๕๗ ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกสูงสุดถึงประหารชีวิต

มาตรา ๑๔๙ "ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือประหารชีวิต"

มาตรา ๑๕๗ "ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

ข. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ๑๐๓ และ ๑๐๓/๑

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้บัญญัติ ข้อห้ามในการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่รัฐไว้อย่างชัดเจน และหากไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย ซึ่งโทษทางอาญาของความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่นั้นจะกำหนดโทษไว้สูงเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข็ดหลาบและไม่กล้าดำเนินการใดๆ อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่

มาตราที่กำหนดข้อห้ามและโทษทางอาญาไว้ ได้แก่ มาตรา ๑๐๓ และมาตรา ๑๐๓/๑ มีข้อความดังนี้

มาตรา ๑๐๓ "ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคล นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๐๓/๑ “บรรดาความผิดที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ให้ถือเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย”

๓.๒ การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

ด้วยพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ได้กำหนด ให้บุคลากรของมหาวิทยาลัย ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม ขยันหมั่นเพียร และดูแลเอาใจใส่รักษาประโยชน์ของทางราชการ รวมทั้งห้ามมิให้อาศัย หรือยอมให้ผู้อื่นอาศัย อำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

หากไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้อื่นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย บุคลากรของมหาวิทยาลัยที่มีหลักฐานแน่ชัดว่าประพฤติผิดเช่นนั้น ถือว่าเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งโดยปกติ บุคลากรของมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงนั้น ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยการสอบสวน พิจารณาการลงโทษ การออกจากราชการ การสั่งพักหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้อธิการบดีโดยมติ ก.บ.ม. มีอำนาจสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ แต่ในกรณีเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้อื่นซึ่งถือเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ให้อธิการบดีมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการเพียงสถานเดียวเท่านั้น

๔. ช่องทางการร้องเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ให้ความสำคัญกับการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและให้ความสำคัญกับการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ จึงกำหนดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการรับสินบนไว้ ได้แก่

๑. ร้องเรียนผ่านช่องทางทางเว็บไซต์มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

มหาวิทยาลัย ได้ดำเนินการเปิดช่องทางให้ร้องเรียนมายังอธิการบดีโดยตรง ผ่านทาง “สายตรงอธิการบดี” (<https://www.kpru.ac.th/th/mailto-president/contact.php>) เพื่อให้แน่ใจว่าเรื่องร้องเรียนได้รับการพิจารณาอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม

๒. ร้องเรียนโดยการทำเป็นหนังสือ เรียนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ส่งมาตามที่อยู่ ๖๙ หมู่ ๑ ต.นครชุม อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

ภาคผนวก

- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554
 - ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2543
 - ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔
 - ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา ประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๑
 - ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ว่าด้วย จรรยาบรรณของข้าราชการและบุคลากร พ.ศ. 2551
-

บรรณานุกรม

คู่มือแนวทางการปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เรื่อง การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา ๑๐๓ ประจําปีงบประมาณ ๒๕๕๔, สำนักกฎหมาย. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

คู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจําปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๐, สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

คู่มือป้องกันการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน, กรมอนามัย. กระทรวงสาธารณสุข

คู่มือการป้องกันการรับสินบน

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

